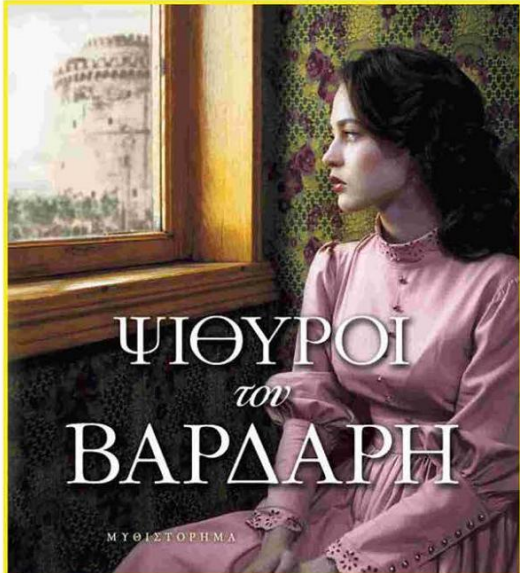

#books

Η συγγραφέας Σοφία Βόικου μιλά στην KARFITSA

Ζούμε σε μία πόλη για

Στην παλιά Λεωφόρο των Εξωτών, στην περιοχή της Ανάληψης, ανατολικά της Θεσσαλονίκης μεγάλωσε η συγγραφέας μυθιστορημάτων Σοφία Βόικου, εκεί ακριβώς όπου ζει και η Σοφία, η πρωίδα του τελευταίου της βιβλίου «Ψιθυροι του Βαρδάρη», σε μια κλασική ελληνική οικογένεια της εποχής. Σπούδασε Γαλλική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με μεταπτυχιακό στη Γαλλία στον τομέα της Επικοινωνίας και του Πολιτισμού των χωρών της Μεσογείου. Έχει εκδώσει 6 συνολικά μυθιστορήματα, όπου το τελευταίο της έργο διαδραματίζεται στην γενέτειρα πόλη της σε μια αλλιώτικη εποχή.

Της Παναγιώτας Γιδροπούλου

-Από ποια ηλικία καταλάβατε ότι θα ασχοληθείτε με τη συγγραφή;

-Ακόμα δεν το έχω καταλάβει... Η συγγραφή ήρθε αβίαστα. Δεν ήταν προγραμματισμένη. Άρχισα να γράφω το πρώτο μου βιβλίο, «Το κόκκινο σημάδι» λίγο μετά τα 35 μου χρόνια για να ξεφεύγω από την πίεση της δουλειάς και των πολλών επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων. Όταν το τελείωσα, αποφάσισα να το στείλω σε κάποιους εκδοτικούς. Τα υπόλοιπα είναι ιστορία. «Το κόκκινο σημάδι», το πρώτάκι μου, κυκλοφόρησε το 2009, λίγο αφότου είχα κλείσει τα τριάντα οκτώ. Καλή ηλικία πιστεύω, ούτε μεγάλη ούτε μικρή.

-Όταν πιάσατε εκτυπωμένο το πρώτο σας βιβλίο, ποια ήταν η πρώτη σας αντίδραση;

-Είναι ένα απερίγραπτο συναίσθημα! Καιτούσα το εξώφυλλο με τις ώρες και δεν μπορούσα να το πιστέψω. Η μεγαλύτερη παράωστος ήταν όταν το είδα στις προθήκες των βιβλιοπωλείων. Δεν περιγράφεται με λόγια... απλώς πετούσα στους επτά ουρανούς!

-Πριν δημιουργήσετε έναν χαρακτήρα ή μια σκηνή στο βιβλίο σας, κυοφορεί πρώτα η σκέψη στο μυαλό σας ή ότι αποτυπώνεται στο χαρτί;

-Πάντα υπάρχει ένα γενικό πλάνο πάνω στο οποίο βασίζομαι και κινούμαι. Δεν είναι όμως δεσμευτικό κι αυτό ακριβώς το γεγονός, πιστεύω πως είναι και η μαγεία της συγγραφής. Εκκενός να γράφεις μια σκηνή που την έχεις σκεφτεί μέρες πριν, έχεις κρατήσει λεπτομερείς σημειώσεις κι όταν ξεκινάς να την γράφεις, είναι μια σκηνή τελείως διαφορετική από αυτή που είδες στο μυαλό σου. Ή ακόμα φτιάχνεις έναν σκατεινό, κακό ήρωα και δίνεις να το καταλάβεις, τον φορτώνεις με ένα σωρό προτερήματα. Ο αναγνώστης δεν μπορεί να γνωρίσει ποια δικά μου χαρακτηριστικά βρίσκονται στον κάθε ήρωα και ποια είναι 'ψεύτικα' για την ανάγκη της μυθοπλασίας. Αυτό είναι μία μεγάλη ελευθερία και μία μεγάλη ψυχοθεραπευτική διαδικασία. Να ξεγυμνώνεσαι και ταυτόχρονα να μένεις κρυμμένος πίσω από κάποιον ήρωα. Μπορείς άνετα να βγάλεις στο φως τις πιο σκοτεινές πλευρές σου

-Ας μιλήσουμε για το τελευταίο βιβλίο

σας «Ψιθυρους του Βαρδάρη», εξηγήστε μας τον λόγο του τίτλου;

-Ο Βαρδάρης είναι ο άνεμος της Θεσσαλονίκης, ο άνεμος που την χαρακτηρίζει. Είναι ένας άνεμος δυνατός που σαράννει τα πάντα στο διάβα του. Οι «Ψιθυροι του Βαρδάρη» είναι ένα βιβλίο γεμάτο θεσσαλονικισμό. Όλη η ιστορία διαδραματίζεται στη Θεσσαλονίκη από την απελευθέρωση της το 1912 μέχρι το δράμα των Εβραίων κατοίκων της το 1943 και τον εκτοπισμό τους στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Τα ιστορικά γεγονότα που περιγράφονται καθώς και οι ζωές των πρώτων χαρακτήρων από ένταση και ανατροπές, εξ ου και η επιλογή του Βαρδάρη στον τίτλο.

-Πως γεννήθηκε το βιβλίο;

-Άφρανα, χωρίς σχέδια. Έχω ξαναπει πως γράφω για να ταξιδεύω και να δραστηριάζω και γι' αυτό το λόγο μέχρι τώρα όλα μου τα προηγούμενα βιβλία διαδραματίζονται σε άλλες εποχές και σε άλλες περιοχές. Παρά πως να δραστηριάζω γράφοντας για μια πόλη στην οποία ζεις και κυκλοφορείς καθημερινά; Όμως τελικά, ποτέ μην λες ποτέ. Ένα χαρτί νομικού χαρακτήρα που έλαβα το 2014, καθώς και πολλοί κάτοικοι της περιοχής, πως το σπίτι στο οποίο κατοικώ και το οποίο βρίσκεται κοντά στη Λεωφόρο Βασιλίσσης Όλγας βρίσκεται χτισμένο πάνω στο ρέμα του Μπουγιούκ Ντερέ και γι' αυτό το κράτος έπρεπε να αποζημιωθεί υπήρξε η αφορμή για να ξεκινήσει το ταξίδι μου στην ιστορία της Θεσσαλονίκης.

-Στο βιβλίο διαδραματίζεται η εποχή του 1900, μια αλλιώτικη Θεσσαλονίκη που συνυπήρχαν αρμονικά 3 διαφορετικές θρησκείες πως αυτό επηρέασε την συγγραφή του βιβλίου;

- Υπάρχει ένα μικρό 'μυθος - πίσω' στο κρύνο. Θεωρώ πως το βιβλίο είναι ένας ύμνος στην πολυπολιτισμική Θεσσαλονίκη, μια πόλη σταυροδρόμι, κεντρή των λαών, όπου ζούσαν αρμονικά Έλληνες, Εβραίοι, Τούρκοι, Φραγκολεβαντίνοι, Βούλγαροι και Σέρβοι. Δεν ξέρω με ποιον τρόπο η πολυπολιτισμικότητα επηρέασε τη συγγραφή του βιβλίου, πάντως υπάρχουν ήρωες από όλες τις φυλετικές και κοινωνικές ομάδες.

-Αν μεταφερόταν κάποια ιστορία του βι-

την οποία πρέπει να είμαστε **υπερήφανοι...**

βλίου στο σήμερα, θα είχε πιστεύετε τις ίδιες αντιδράσεις; Ποιες διαφορές βλέπετε στην τότε εποχή με τη σημερινή;

-Οι εποχές αλλάζουν όμως οι άνθρωποι παραμένουν οι ίδιοι. Ο έρωτας, η αγάπη, το πάθος, η φιλία, η ζήλεια, το μίσος είναι συναισθήματα που συναντάμε σε όλες τις εποχές και με παρόμοιες αντιδράσεις. Ειδικά δεν ξέρω αν υπάρχουν διαφορές. Ακόμα κι αν πιστεύουμε πως τώρα τα πράγματα έχουν προοδέσει, πως είναι πιο εύκολοι και γάμοι μεταξύ αλλοθρήσκων, εγώ έχω επιφυλάξεις. Ακόμα και σήμερα, ο γάμος μεταξύ μιας χριστιανής και ενός μουσουλμάνου, είμαι σίγουρη πως θα συναντούσε δυσκολίες από τις οικογένειες και των δύο πλευρών. Μάλλον τα πράγματα δεν έχουν αλλάξει και πάρα πολύ. Η Θεσσαλονίκη του τότε ήταν μια προοδευτική πόλη σε αντίθε-

ση με σήμερα.

-Πιστεύετε πως η πόλη είναι αμθηής σε σχέση με την ιστορία στην πόλη που ζει;

-Ναι. Δυστυχώς οι περισσότεροι δεν γνωρίζουμε την ιστορία της πόλης που ζούμε. Η Θεσσαλονίκη έχει μία καταπληκτική ιστορία που αξίζει να την αναζητήσει κανείς στα κτίρια της, στους δρόμους της, στις εκκλησίες της, στα νεοκλασικά της Βασ. Όλγας, στην άγνωστη υπόγεια Θεσσαλονίκη που κομμάτια της υπάρχουν ακόμα.

-Ποιο μέρος της ιστορίας της πόλης σας έκανε εντύπωση και γιατί;

-Θα πω ένα μέρος της ιστορίας κι ένα μέρος της πόλης. Όσον αφορά το ιστορικό κομμάτι, ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος και συγκεκριμένα το 1916 όπου η Θεσσαλονίκη ήταν ένα

απέναντο στρατόπεδο, 250.000 ξένοι στρατιώτες ζούσαν γύρω από την πόλη. Κι ενώ όλη η Ευρώπη φλεγόταν από τον καταστροφικό πόλεμο, η Θεσσαλονίκη ήταν μια πόλη γεμάτη ζωή και πλούτο. Όσον αφορά το μέρος, θα αναφερθώ στην υπόγεια Θεσσαλονίκη. Το ξέρατε πως κάτω από την πόλη υπήρχε μια αλόκληρη πόλη με δρόμους και λεωφόρους. Υπήρχε υπόγειος δρόμος που ένωνε τον Άγιο Δημήτριο με την Αγία Σοφία και που κατέληγε στη θάλασσα, όπου κωρούσε τεθριππο άρμα για να κυκλοφορεί ο βυζαντινός αυτοκράτορας. Τα περάσματα αυτής της πόλης καταστράφηκαν όταν άρχισε η άναρχη δόμηση και τα θεμέλια των πολυκατοικιών χάλασε τα περάσματα. Σ'αυτή την υπόγεια Θεσσαλονίκη, κυκλοφορεί και η τσιγγάνα ηρωίδα μου, η Εσρά. Πραγματικά θα ήθελα πολύ δάσι διαβάσουν το βιβλίο να δουν την πόλη με μια άλλη ματιά, να ανακαλύψουν ξανά τη Θεσσαλονίκη και να αντιληφθούν πως ζουν σε μια πόλη για την οποία πρέπει να είναι περήφανοι.»

Η πιο δυνατή στιγμή του βιβλίου...

«Θεωρώ ότι υπάρχουν πολλές δυνατές στιγμές και κάθε αναγνώστης ζει ως δυνατή στιγμή διαφορετικά κομμάτια του βιβλίου ανάλογα με το χαρακτήρα του και τις προσλαμβάνουσες του. Υπάρχει μία πολλή δυνατή στιγμή που δεν μπορώ να την αποκαλύψω γιατί αποκαλύπτει πολλά από την πλοκή, ωστόσο θα αναφέρω και τη στιγμή του θανάτου της γιαγιάς Σοφίας. Δεν αποκαλύπτω κάτι, αυτό είναι ένα γεγονός που φαίνεται πως θα γίνει από την αρχή του βιβλίου. Παύσο αν και το περμιένει, πιστεύω πως όταν τελικά έρχεται ο θάνατος της γιαγιάς, είναι αδύνατον να μην δακρύσεις.»